

ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ «ЗДОРОВ'Я І ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА»

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

МЕТА ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ЗДОРОВ'Я І ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА – розвиток здоров'язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навиків збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту України (ДСБЗСО).

Завданнями освітньої галузі є: поглиблення в учнів знань про власне здоров'я, фізичний розвиток, необхідність ведення здорового способу життя, безпечну поведінку, фізичну культуру особистості, взаємозв'язок організму людини з навколишнім природним середовищем; формування в учнів знання про здоров'я і безпеку, здоровий і безпечний спосіб життя, фізичну культуру; підвищення рівня рухової активності; удосконалення життєво необхідних умінь та навичок, вміння використовувати їх у навчальній та повсякденній діяльності; створення мотивації учнів щодо дбайливого ставлення до власного здоров'я, занять фізичною культурою, вдосконалення фізичної, соціальної, психічної і духовної складових здоров'я; усвідомлення учнями цінності життя і здоров'я, значущості здорового і безпечного способу життя та фізичної культури; збагачення власного досвіду учнів щодо збереження здоров'я; розширення функціональних можливостей організму учня шляхом цілеспрямованого розвитку природних здібностей, основних фізичних якостей; підготовка молоді до забезпечення власної безпеки та безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу, до служби у Збройних Силах та інших військових формуваннях (ДСБЗСО).

Звертаємо увагу, що інструктивно-методичні рекомендації МОНУ та СОІППО попередніх років є чинними, а тому рекомендуємо ними послуговуватися у 2025-2026 н.р.

ВІДПОВІДНО ДО ДЕРЖАВНОГО
СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ І ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ 2011 року ФОРМУЄМО:
*10 ключових і 11 предметних
компетентностей*

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ҐРУНТУЄТЬСЯ
НА ЗАСАДАХ
*особистісно орієнтованого,
компетентнісного і діяльнісного
підходів*

НАСКРІЗНИМИ
ЗМІСТОВИМИ ЛІНІЯМИ Є:
– екологічна безпека і сталий розвиток;
– громадянська відповідальність;
– здоров'я і безпека;
– підприємливість і фінансова
грамотність

ОЦІНЮВАННЯ
НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ
*має відбуватися відповідно критеріїв,
затверджених наказами МОНУ від 13.04.2011
№ 329 та від 21.08.2013 № 1222*

ЗАГАЛЬНИМИ
КОМПОНЕНТАМИ Є:
– здоров'я;
– фізична культура;
– безпека життєдіяльності;
– захист України і цивільна оборона

*Беручи до уваги необхідність
підготовки випускника закладу загальної
середньої освіти до сучасних викликів
дорослого життя, організовуємо освітній
процес із урахуванням вимог до
Нової української школи*

ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ «ЗДОРОВ'Я І ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА»

НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА»

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Використання цифрових освітніх ресурсів у процесі навчання учнів закладів загальної середньої освіти : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2023. 132 с. URL: <https://surl.li/dimjom>
2. Електронна бібліотека: сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
3. Куферок корисних застосунків: сайт Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. URL: <https://surl.li/tsxsry>
4. Методика викладання дзюдо в закладах загальної середньої освіти: Методичний посібник. / Руденко М.М., Кошляк М.А. та ін. Київ-Чернівці: «Букрек», 2020. 380 с.
5. Методичні та практичні поради вчителю / вчительці фізичної культури (сайт Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» («Освітня галузь «Фізична культура»): поради, документи, досвід роботи». URL: <https://surl.li/bfnpho>
6. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту) для 10-11 класів: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://salo.li/Fa4Bb71>
7. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (профільний рівень) для 10-11 класів: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://salo.li/D632E70>
8. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти для 9 класу: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://salo.li/bB06a7B>
9. Організація освітньої діяльності в закладах освіти у 2024-2025 навчальному році: методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 256 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/547>
10. Організація освітньої діяльності в закладах освіти Сумської області в 2023-2024 навчальному році : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2023. 224 с. URL: <https://surli.cc/cinbcv>
11. Підвищення рухової активності учнів 5-11 класів на уроках фізичної культури засобами інноваційних варіативних модулів навчальної програми: (з досвіду роботи) [Збірник] / упорядники: Віктор БЛОХІН, Микола КОРОБОВ. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2020. 80 с.
12. Спорт заради розвитку («Щаслива та захищена дитина – активна та здорова родина і нація») : навчально-методичний посібник / О.В. Погонцева, В.В. Деревянко, І.Р. Захарчук, О.М. В'яла, О.С. Трофимов. Київ : Видавництво «Фенікс», 2017. 268 с. URL: <https://surl.li/wntzap>
13. Цікава фізкультура в закладах загальної середньої освіти. Навчально-методичний посібник / Качан О.А., Пристинський В.М., Коломоець Г.А., Онішкевич О.М. Слов'янськ : ДДПУ, 2022. 163 с. URL: <https://surl.li/lxzwre>

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА»

МЕТА ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ЗДОРОВ'Я І ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА – гармонійний фізичний розвиток особистості учня, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом (ДСБЗСО).

Освітній процес спрямований на формування фізично розвиненої особистості, яка володіє життєво необхідними руховими уміннями та навиками, оптимальними способами виконання фізичних вправ, свідомо ставиться до фізичної активності й веде активний спосіб життя (НП).

Уроки фізичної культури спрямовані на підвищення рухової активності, розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для соціалізації та громадянської активності (НП).

Урок фізичної культури проводиться з дотриманням санітарно-гігієнічних, психолого-фізіологічних, дидактичних, виховних вимог, забезпечувати реалізацію принципів фізичного виховання (безперервності процесу фізичного виховання, системного чергування навантажень і відпочинку, поступового підвищення навчально-тренувальних впливів, адаптивного збалансування динаміки навантажень, циклічності побудови занять (НП).

РЕАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА» ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ЗДОРОВ'Я І ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА»

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА»

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ – важливий засіб фізичного, соціального та духовного розвитку учнівської молоді. Мета реалізовується комплексом таких навчальних, оздоровчих і виховних завдань:

- формування загальних уявлень про фізичну культуру, її значення в житті людини, збереження та зміцнення здоров'я, фізичного розвитку;
- розширення рухового досвіду, вдосконалення навичок життєво необхідних рухових дій, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності;
- розширення функціональних можливостей організму дитини через цілеспрямований розвиток основних фізичних якостей і природних здібностей;
- формування ціннісних орієнтацій щодо використання фізичних вправ як одного з головних чинників здорового способу життя;
- формування практичних навичок для самостійних занять фізичними вправами та проведення активного відпочинку;
- формування високих моральних якостей особистості;
- формування фізичної готовності молоді до виконання громадського та конституційного обов'язку щодо відстоювання національних інтересів та незалежності держави (НП).

АКЦЕНТИ УВАГИ:

Відповідно до Інструкції про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури, затвердженій наказом МОЗУ та МОНУ від 20.07.2009 № 518/674, учні / учениці розподіляються на основну, підготовчу та спеціальну медичні групи

Допустиме навантаження для учнів / учениць, які за станом здоров'я належать до підготовчої та спеціальної медичних груп, установлює учитель / учителька фізичної культури

Організація освітнього процесу:

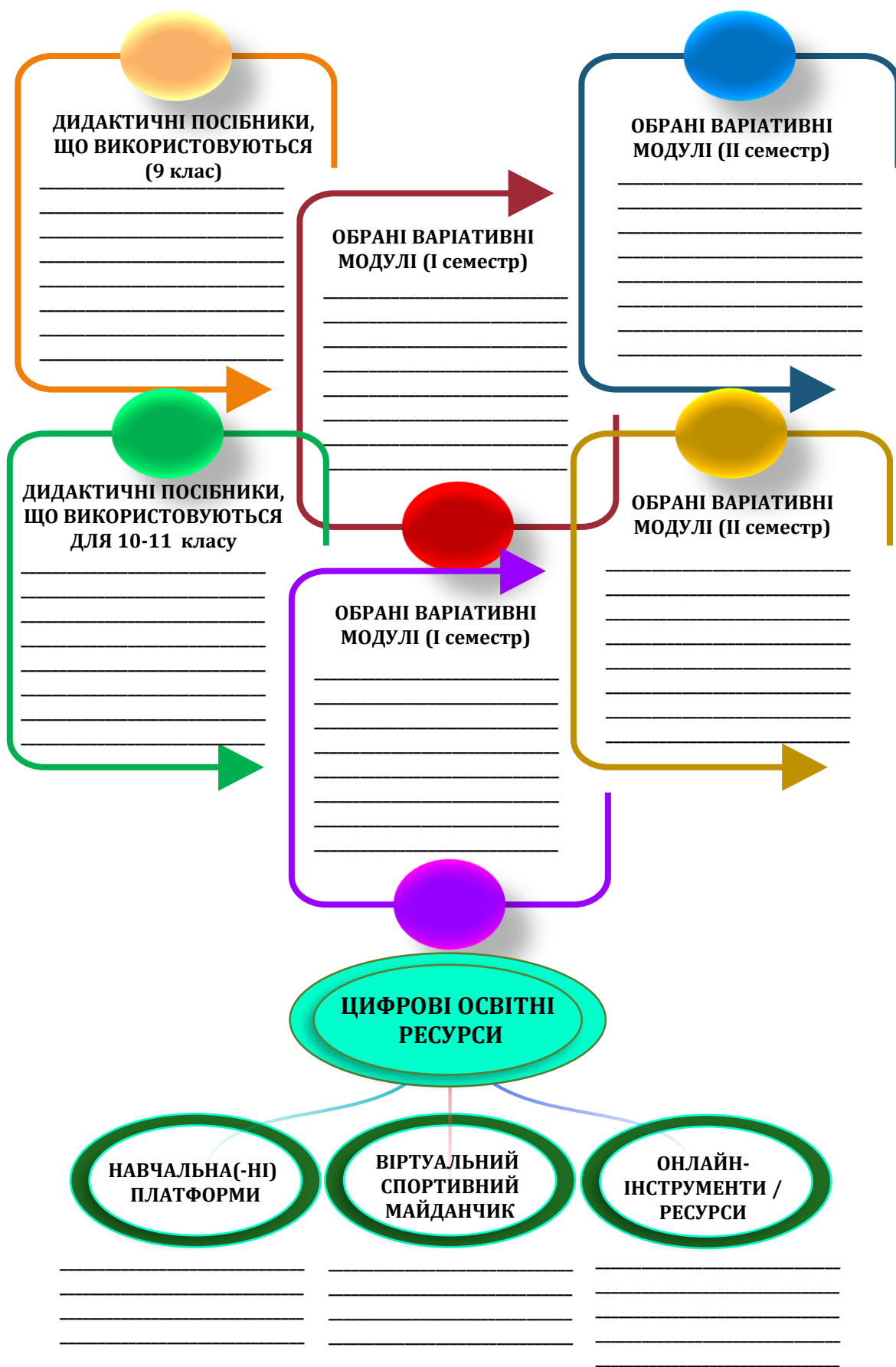
- дистанційний формат навчання в умовах воєнного стану;
- самостійні заняття (ранкова гігієнічна гімнастика, фізичні вправи протягом дня)

Варіативні модулі протягом навчання у різних класах можуть змінюватися.

Домашні завдання для самостійного виконання фізичних вправ учні/учениці отримують на уроках фізичної культури

ЧЕК-ЛИСТ УЧИТЕЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА»

НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я»

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Абетка з безпеки школяра середньої школи. URL: <https://surl.li/krudvs>
2. Воронцова Т.В. Основи здоров'я : посібник для вчителя. Київ. : Алатон, 2013. 260 с. URL: <https://surl.li/cjzbow>
3. Електронна бібліотека: сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році : лист Міністерства освіти і науки України від 30.08.2024 № 1.1/15776-24. URL: <https://surl.li/ewrgxn>
5. Інструкції для дітей як діяти у надзвичайних ситуаціях: постери для дитячих закладів. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/documents/emergency-actions-posters>
6. Куферок корисних застосунків : сайт Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. URL: <https://surl.li/ajwwxy>
7. Матеріали для використання в роботі під час воєнних дій. URL: <https://surli.cc/ijaiwx>
8. Мікулак Н.М. Сучасні освітні стратегії здоров'язбереження: основи здоров'я : навчально-методичний посібник. Дніпропетровськ : Інновація, 2012. 116 с.
9. Навчальні програми для 9 класів за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти 2011 року. URL: <https://surl.lu/ysbuen>
10. Організація освітньої діяльності в закладах освіти у 2024-2025 навчальному році: методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 256 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/547>
11. Організація освітньої діяльності в закладах освіти Сумської області в 2023-2024 навчальному році : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІПО, 2023. 224 с. URL: <https://surl.li/sqkthw>
12. Портал привентивної освіти. URL: <http://surl.li/sjnoz>
13. Український проєкт «Якість освіти». URL: <https://yakistosviti.com.ua/>
14. Холодова Н.О. Порадник учителю основ здоров'я : методичні рекомендації та орієнтовне планування уроків основ здоров'я (5-9 класи). Харків : ХОНМІБО, 2008. 108 с.
15. Як розповідати школярам про мінну безпеку: посібник для освітян. URL: <https://surl.lu/nirdmz>

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я»

Завданням навчального предмету є розвиток самозарадності учнів через особисту та культурну ідентифікацію, активну громадянську позицію, підприємництво, відповідальність за навколишнє середовище, добробут та стабільність у майбутньому, а також через розуміння критеріїв життя крізь призму фізичного, психічного, духовного та соціального розвитку (ДСБЗСО).

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Вивчення навчального предмета у 9 класі має продовжуватися за навчальною програмою «Основи здоров'я. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, що затверджена наказом МОНУ від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам» (розміщена на сайті МОНУ). Навантаження – 1 год./тижд.

Процес реалізації навчальної програми ґрунтується на засадах активної співпраці, партнерської взаємодії всіх учасників освітнього процесу (учнів, педагогів, родини, громади). Тому педагогам доцільно передбачити види роботи, що дають можливість це реалізувати.

КОМУНІКАЦІЯ ТА СПІВПРАЦЯ

МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ФОРМИ РОБОТИ

Віддаємо перевагу проведенню занять з використанням методів навчання, що ґрунтуються на активній участі всіх учнів: роботі в групах, обговоренні, мозкових штурмах, розробці концептуальних карт, рольових іграх, дискусіях, творчих проєктах, інтерв'ю, аналізі життєвих ситуацій, екскурсіях, моделюванні розв'язання проблеми тощо.

Запрошуємо на уроки представників правоохоронних органів, медичних працівників, психологів, фахівців із соціальних служб для проведення лекцій та бесід, що допоможе учням отримати інформацію від експертів/фахівців.

ЗАПРОШЕНІ ЕКСПЕРТИ

БЕЗПЕКА І ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

На початку навчального року акцентуємо увагу учнів на формуванні знань, умінь і досвіду, вивчаючи розділ програми «Безпека і здоров'я людини» оскільки саме в ньому розглядаються питання, що пов'язані з ризиками воєнного часу. За можливості, на його вивчення плануємо більше навчального часу (перерозподіл навчальних годин, резервний час)

Протягом року проводимо з учнями бесіди щодо: безпеки харчування в умовах воєнного стану, впливу воєнних дій та терористичних актів на навколишнє середовище, поводження із вибухонебезпечними та незнайомими предметами, протимінного захисту (лист МОНУ від 17.03.2022 № 1/3485-22) тощо.

ВИКЛИКИ СПРИЧИНЕНІ ВІЙНОЮ

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Діяльнісний складник навчальної програми містить вправи для відпрацювання ключових умінь і навиків щодо збереження життя і зміцнення здоров'я, а тому є обов'язковим для виконання

Використовуємо сучасні цифрові технології в навчанні: освітні відеоролики, інтерактивні платформи, онлайн-тести(опитувальники), тематичні веб-сайти тощо для візуалізації навчальної інформації. Навчаємо учнів критично оцінювати інформацію про здоров'я, що надходить із соціальних мереж, новинних сайтів та інших медіаресурсів

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДЛІТКІВ

Ураховуємо психологічні потреби підлітків: допомагайте учням краще зрозуміти свої емоції, розвинути навички управління стресом, підкреслюйте зв'язок між здоровим способом життя і подальшою освітою, кар'єрою та успішним життям. Надаємо можливості учням висловлювати власну думку та аргументувати її.

Звертаємо увагу, що інструктивно-методичні рекомендації МОНУ та СОІППО попередніх років є чинними, а тому рекомендуємо ними послуговуватися і у 2025-2026 н.р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ МИНУЛИХ РОКІВ

ЧЕК-ЛИСТ УЧИТЕЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я»

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА (9 клас)	ОБРАНИЙ ПІДРУЧНИК АВТОРСЬКОГО КОЛЕКТИВУ ДЛЯ 9 кл.	ДИДАКТИЧНІ ПОСІБНИКИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДОДАТКОВО ДЛЯ 9 кл.
ЗАПЛАНОВАНІ ЗУСТРІЧІ ІЗ ФАХІВЦЯМИ	ЗАПЛАНОВАНІ ТРЕНІНГИ ІЗ ФАХІВЦЯМИ	

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

- НАВЧАЛЬНА (-НІ) ПЛАТФОРМИ
- ЗД-МОДЕЛІ, НАВЧАЛЬНІ СИМУЛЯТОРИ
- ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ (РЕСУРСИ)
